

Stroke - Vad händer med tänder? Stroketeamkongressen 2018

Elisabeth Jogin tandhygienist och sjukhustandläkare

Medicinsk tandvård Stockholms sjukhem

Elisabeth.jogin@sll.se

Vad kan ske vid en stroke?

Studier har visat...

- Akut stroke och dysfagi ökar risken för aspirations pneumonier ⁽¹⁾
 - Signifikant korrelation mellan orala munhålebakterier och pneumoni ⁽¹⁾
 - Förbättrad oral hygien kan skydda/minska risken för pneumonier ⁽²⁾
-
- 1: Terp Sörensen, R et al. Dysphagia screening and intensified oral hygiene reduce pneumonia after stroke. J of Neuroscience nursing. 2013;45:139-146.
 - 2. Lam, L.T, O et al. Effect of oral hygiene interventions on opportunistic pathogens in patients after stroke. American journal of infection control. 2013;41: 149-54.

I det akuta skedet

Ta ur

Trasiga och vassa
tänder?

Stötta och hjälpa
med egenvården

Vanligt att sköra äldre försvinner
från tandvården

Upprätthålla tandvårdskontakten

Stöd och motivation av
tandhygienist

Basen: En fungerande daglig munvårdsrutin

Detta kan även behövas...

Tandvårdsstöd

N-kort

 Tandvårdsstödsintyg

Intygsnr: xxxx-xxxxxxx
Giltigt t.om: xxxx-xx-xx

xxxxxx-xxxx Förnamn Efternamn

Utskriftsdatum: xxxx-xxxxxxx

 F-Kort

F-kortsnr: Intygsnr
F-grupp: XX

Giltigt t.om: GiltigDatum

Peransr Fnamn Enamn
Utskriftsdatum: Datum

- N-kort → grad av omsorg styr
- F-kort → sjukdomar och funktionsnedsättning styr

Tandvård till
sjukvårdstaxa

NÖDVÄNDIG TANDVÅRD (N-kort)

- *”De personer som bedöms vara berättigad till uppsökande verksamhet är också berättigad till nödvändig tandvård”* – Landstingets tandvårdsstödsanvisningar HSN 1205-5078.
 - N1 – särskilt boende
 - N2 – omfattande hemsjukvård
 - N3 – LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade)
 - N4 – eget boende med omfattande omsorgsbehov

UTFÄRDANDET AV INTYGG (N-kort)

- Kommunens biståndsbedömare
- Personal inom kommunens äldre – och handikappsomsorg, t.ex. Enhetchefen, ansvarig sjuksköterska
- LSS - handläggare

F-KORT – långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning

- *Tandvårdsbehandling till personer med stora svårigheter att sköta sin munhygien eller genomgå tandvård till följd av långvarig sjukdom eller funktionshinder.*

Diagnoser som är kopplade till F-kortet

- förenklad uppdelning

- **Symtom som kvarstår sex månader efter hjärninfarkt eller hjärnblödning (stroke).**
- Sjukdomar i nervsystemet
 - Parkinsons sjukdom
 - MS
 - ALS
- Reumatiska sjukdomar
 - RA
 - Sklerodermi
 - SLE
- Missbildningar eller skador i käkarna
- Psykisk sjukdom som leder till svårigheter att sköta munhygienen
- Ovanliga diagnoser

Hur går det till?

TANDVÅRDSENHETEN
Stockholms läns landsting

Vi tar emot remisser och finns i Take Care

Forskning på ACT och SSH

- Munskärmsträning efter stroke
(pågående interventionsstudie i inkluderingsfas)
- Samarbete mellan logopedi och tandvård
- Mäter munskärmsträningens effekt på sväljfunktion, tuggfunktion och läppkraft

Sammanfattning...

Upprätthålla
tandvårdskontakten

Ta ur proteserna vid det
akuta skedet och
introducera dem snabbt
igen

Glöm inte bort
tandvårdsstöden
(N-kort & F-kort)

Tack för mig!

